

Komisija za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona

Broj: 01/2-45-110-2/24
Bihać, 14.2.2024. godine

SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA

PREDMET: Nacrt Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona,
Nacrt Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa,
i Izvještaj o radu Komisije, dostavljaju se;-

Shodno odredbama člana 25. i 84. stav (2) tačka c) Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko – sanskog kantona“ br. 9/17 i 11/21) a u vezi sa članom 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj: 23/23), u prilogu akta dostavljaju se nacrt Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona sa obrazloženjem i obrascem Izjave o fiskalnoj procjeni, nacrt Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa sa obrazloženjem i Izvještaj o radu Komisije.

O b r a z l o ž e n j e

Dana 25.9.2023.godine Skupština Unsko-sanskog kantona je na 8. redovnoj sjednici donijela Odluku o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona, čije su nadležnosti između ostalog bile da utvrdi opće principe i pravila ponašanja izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona, kao i način provođenja postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Etički kodeks).

Etički kodeks ima za cilj jačanje povjerenja između izabranih zvaničnika i građana, jačanje povjerenja građana u državne institucije, moralno i odgovorno vršenje funkcije izabranog zvaničnika u toku mandata u cilju razvoja parlamentarne demokratije i osiguranja javnosti rada Skupštine Unsko – sanskog kantona.

Nacrtom Etičkog kodeksa uređeni su osnovni etički principi, pravila ponašanja i obaveze poslanika, provođenje Etičkog kodeksa, Etička komisija, mjere i sankcije, pravo na žalbu, nadzor nad primjenom, izjava o spremnosti i poštivanju Etičkog kodeksa kao i druga pitanja od značaja za uređivanja pitanja etičnog ponašanja i odgovornosti izabranih zvaničnika.

Komisija je također utvrdila Nacrt Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa kao provedbeni propis po kojem će se provoditi postupci po prijavama za

povrede Etičkog kodeksa. Poslovníkom je definisan sastav i nadležnosti Komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija i obrazac prijave u cilju omogućavanja građanima da na pravilan način prijave povrede Etičkog kodeksa.

Izvještaj o radu Komisije sadrži evidenciju sjednica i pitanja o kojima se raspravljalo i zauzimao konačan stav u cilju izrade objektivnog nacрта Etičkog kodeksa i Poslovníka. Komisija se pritom utvrđivanja nacрта rukovodila isključivo radom Skupštine Unsko – sanskog kantona i pitanjima koja je trebalo definisati unutar Skupštine.

Komisija je svakoj odredbi Etičkog kodeksa posvetila jednaku pažnju o kojoj se razgovaralo i gdje su se stavovi usaglašavali unutar Komisije u cilju postizanja što objektivnije verzije koja će rad i ponašanje skupštinskih zastupnika podići na još viši nivo.

Važno je napomenuti da Etički kodeks ne ograničava pravo poslanika na iznošenje vlastitog stava o nekom pitanju ili situaciji.

Usvajanjem ovog nacрта a kasnije i prijedloga dajemo do znanja građanima i međunarodnim institucijama da su poslanici spremni raditi za opće dobro građana i Unsko – sanskog kantona.

Shodno navedenom u prilogu akta dostavljamo predmetne nacрте materijala na razmatranje i dalje postupanje.

S poštovanjem,

Dostaviti:

1. Naslovu
2. U spis

Uvjereni da zvaničnici izabrani na političke dužnosti moraju svoj rad i djelovanje podrediti zakonitosti i općem javnom interesu, a u skladu s etičkim principima sadržanim u ovom kodeksu;

Smatrajući da se nepoštivanjem tih principa podriiva kredibilitet Skupštine Unsko – saskog kantona, demokratija i temelji vladavine prava;

Cijeneći da je osnovni cilj usvajanja i promoviranja Kodeksa jačanje povjerenja između izabranih zvaničnika i građana;

Ističući da cjelokupno civilno društvo mora biti uključeno u stvaranje klime povjerenja u rad Skupštine Unsko – saskog kantona;

Vjerujemo da će etičke obaveze izabranih zvaničnika definirane Kodeksom doprinijeti da izabrani predstavnici zakonodavne vlasti obavljaju dužnost savjesno i odgovorno, uz otvorenost i spremnost da odgovaraju javnosti za svoje odluke.

Shodno odredbama V.A.11. m) Ustava Unsko – saskog kantona - prečišćeni tekst („ Službeni glasnik Unsko - saskog kantona“ br. 1/04 i 11/04) i člana 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – saskog kantona („Službeni glasnik Unsko - saskog kantona“ broj 23/23) a u vezi sa članom 70. stav (2) tačka a) Poslovnika Skupštine Unsko – saskog kantona („Službeni glasnik Unsko - saskog kantona“ br.9/17 i 11/21) na prijedlog Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – saskog kantona _____ redovnoj sjednici održanoj dana _____ 2024.godine, Skupština Unsko – saskog kantona usvojila je

ETIČKI KODEKS IZABRANIH ZVANIČNIKA U SKUPŠTINI UNSKO – SANSKOG KANTONA

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Opće Odredbe)

Etički kodeks izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – saskog kantona (u daljem tekstu: Kodeks) ima za cilj jačanje povjerenja između izabranih zvaničnika i građana, jačanje povjerenja građana u državne institucije, moralno i odgovorno vršenje funkcije izabranog zvaničnika u toku mandata u cilju razvoja parlamentarne demokratije i osiguranja javnosti rada Skupštine Unsko – saskog kantona (u daljem tekstu: Skupština).

Član 2.

(Predmet Kodeksa)

Kodeksom se utvrđuju osnovni etički principi, pravila ponašanja i obaveze poslanika, provođenje kodeksa, Etička komisija, mjere i sankcije, pravo na žalbu, nadzor nad primjenom, izjava o spremnosti i poštivanju kodeksa kao i druga pitanja od značaja za uređivanja pitanja etičnog ponašanja i odgovornosti izabranih zvaničnika.

Član 3.

(Cilj Kodeksa)

(1) Ovim Kodeksom uspostavljaju se standardi ponašanja koji se očekuju od izabranih zvaničnika u obavljanju njihovih prava i dužnosti.

- (2) Ovim Kodeksom se također građani upoznaju o standardima ponašanja koje spravom mogu očekivati od izabranih zvaničnika.

Član 4.

(Primjena Kodeksa)

- (1) Ovaj Kodeks se odnosi na izabrane zvaničnike u Skupštini Unsko-sanskog kantona.
- (2) Principi i pravila ponašanja ustanovljeni ovim Kodeksom primjenjivaće se na sjednicama Skupštine, sjednicama njenih radnih tijela, međusobnoj komunikaciji, komunikaciji sa predstavnicima drugih nivoa vlasti, komunikaciji sa drugim licima, javnošću i svim javnim istupima, uključujući i istupe na društvenim mrežama.

Član 5.

(Definicija javnog prostora)

- (1) Definicija javnog prostora u smislu ovog Kodeksa su prostorije Skupštine i svi drugi prostori u kojima se održavaju aktivnosti i događaji koje organizira Skupština.
- (2) Javnim prostorom smatraju se aktivnosti zastupnika u svim vrstama medija, društvenim mrežama i drugim internet platformama na kojima je moguće utvrditi identitet izabranih zvaničnika.
- (3) Izabrani zvaničnici za skupštinskom govornicom koristiće jedan od službenih jezika koji je u upotrebi u Bosni i Hercegovini.

Član 6.

(Rodna ravnopravnost)

Izrazi upotrijebljeni u ovom kodeksu navode se u jednom gramatičkom rodu, i bez diskriminacije se odnose i na muškarce i na žene.

Član 7.

(Značenje izraza)

U smislu ovog Kodeksa, pojedini upotrijebljeni izrazi imaju sljedeće značenje:

- "izabrani zvaničnik" u smislu ovog Kodeksa smatra se poslanik u Skupštini Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: poslanik);
- "sukob interesa" – postoji u situacijama u kojima poslanik ima privatni interes koji je takav da može uticati ili izgleda da može uticati na nepristrasno i objektivno vršenje njegove dužnosti, a privatni interes uključuje bilo koje prednosti za poslanika ili njegovu porodicu i druga lica ili organizacije sa kojima je on imao ili ima poslovne, političke i druge veze;
- "bliski srodnik" – članovi porodice poslanika (bračni ili vanbračni supružnik, dijete, usvojlac, usvojenik i dijete bračnog supružnika) kao i roditelji i braća i sestre poslanika;
- "nepotizam" – favorizovanje osoba koje su familijarno povezane sa poslanikom radi ostvarivanja kakve koristi, zaposlenja ili položaja;
- "kronizam" – pristrasan odnos prema osobama koje su u prijateljskim, drugarskim, političkim, kolegijalnim i drugim sličnim odnosima povezani sa poslanikom radi dodjele poslova, postavljanja na određene uticajne pozicije ili ostvarivanje neke druge koristi ili interesa poslanika;
- "povezana lica" – fizička lica povezana sa poslanikom po osnovu rodbinskih odnosa, poslovnih i drugih odnosa kao i pravna lica povezana sa poslanikom po osnovu ulaganja kapitala i/ili upravljanja pravnim licem, uključujući i bliske srodnike.

II. OSNOVNI ETIČKI PRINCIPI

Član 8.

(Zakonitost i javni interes)

- (1) Poslanici obavljaju dužnost u skladu sa Ustavom, zakonima, Etičkim kodeksom i drugim općim aktima.
- (2) Prilikom obavljanja svojih prava i dužnosti, poslanici će djelovati isključivo u javnom interesu.

Član 9.

(Očuvanje integriteta)

- (1) U svom djelovanju poslanici će, prema svojim najboljim znanjima i sposobnostima, samostalno donositi odluke za koje su nadležni i odgovorni, imajući u vidu najbolji interes svih građana.
- (2) Poslanici ni u kom slučaju neće prihvatati finansijske ili druge obaveze ili očekivati bilo kakve materijalne i slične privatne koristi od pojedinaca ili organizacija radi opredjeljivanja u pogledu učešća u odlučivanju i radu Skupštine.
- (3) Poslanici će voditi računa da budu prikladno odjeveni kako na sjednici Skupštine, radnih tijela tako i u svim drugim prostorima na kojima se održavaju aktivnosti i događaji koje organizira Skupština.

Član 10.

(Javnost rada)

- (1) Poslanici u Skupštini Unsko-sanskog kantona biće uvijek spremni da javno iznesu razloge za svoje postupke i odluke koje donose, uz izuzetak javnog saopštavanja podataka i informacija u skladu sa ograničenjima propisanim zakonom.
- (2) Poslanici će biti dostupni i neće izbjegavati da pružaju informacije kako o svom ličnom radu tako i o radu Skupštine Unsko-sanskog kantona.

III. PRAVILA PONAŠANJA I OBAVEZE POSLANIKA

Član 11.

(Poštivanje pravila o radu Skupštine)

Poslanik je dužan da se pridržava:

- a) tačke dnevnog reda o kojoj se diskutuje,
- b) da se prilikom svog izlaganja suzdrži od bilo kakvih uvreda,
- c) da se prilikom svog izlaganja pridržava vremena određenog za diskusiju,
- d) da se suzdrži od replika koje se ne tiču tačke dnevnog reda,
- e) da u skladu s poslovnikom iznosi povrede poslovnika navodeći član poslovnika koji je povrijeđen,
- f) da prilikom ispravki krivog navoda, vodi računa da se ispravka krivog navoda odnosi na tačan navod koji se ispravlja, bez mogućnosti produbljivanja diskusije odnosno rasprave,
- g) da ne ometa rad na sjednici, razgovarajući sa drugim zastupnicima ili na mobitel,
- h) da se prilikom glasanja izjasni o svim tačkama dnevnog reda,
- i) da u toku sjednice ne pravi česte pauze koje bi dovele u pitanje kvorum za održavanje sjednice,
- j) da se pridržava utvrđenih termina za održavanje sjednica i pauza u toku sjednice,
- k) da se suzdrži od dobacivanja i upadanja u riječ u toku izlaganja drugog poslanika.

Član 12.

(Zabrana diskriminacije)

Poslanici su dužni da se u obavljanju svojih dužnosti i prilikom donošenja odluka suzdrže odbilo kakvih oblika predrasuda ili diskriminacije u odnosu na rasu, vjeru, pol, nacionalnu ili etničku pripadnost, političku opredjeljenost, starosnu dob, bračni status, seksualnu orijentaciju, socijalno-imovinski status i svaku drugu različitost.

Član 13.

(Uzajamno poštovanje i komunikacija)

- (1) U međusobnoj komunikaciji, kao i komunikaciji sa drugim licima i javnošću, poslanici će u svakom slučaju istupati sa uvažavanjem i poštovanjem, njegovati kulturu dijaloga i razmjenu misli i ideja.
- (2) Poslanici neće koristiti neprimjerene izraze ili gestikulaciju kojima se može narušiti lični ugled drugih poslanika kao i ugled Skupštine Unsko-sanskog kantona.

Član 14.

(Obaveza informisanja javnosti i saradnja sa medijima)

- (1) Poslanici su otvoreni prema javnosti kada su u pitanju odluke koje donose i rad koji obavljaju.
- (2) Blagovremeno će obavještavati javnost putem sredstava javnog informisanja i neće izbjegavati da jasno i javno saopšte stavove i razloge za sopstvene odluke i ponašanja.
- (3) Prema zahtjevima medija i građana poslanici će obrazložiti razloge za svaku odluku koju donesu i navesti činjenice na kojima se zasniva donesena odluka.
- (4) Povjerljive informacije koje dobije prilikom vršenja svoje dužnosti, poslanik će koristiti samo u vezi s tim dužnostima i objasniti javnosti da su te informacije povjerljive.
- (5) Poslanici će podsticati sve aktivnosti koje imaju za cilj unapređenje javnosti i transparentnosti rada Skupštine.

Član 15.

(Zabrana primanja poklona)

- (1) Poklone u vidu novca, predmeta, prava ili usluga, a u vezi sa obavljanjem povjerene javne dužnosti, poslanik neće tražiti niti primati, niti neposredno niti putem drugih lica koja budu nastupala u njegovo ime.
- (2) Izuzetak od zabrane iz stava 1. ovog člana mogu biti samo slučajevi predviđeni relevantnim propisima, kao što su protokolarni pokloni, pokloni manje vrijednosti i sl.
- (3) Poslanici su dužni da primljene poklone veće vrijednosti prijavljuju u registar poklona, u skladu sa relevantnim propisima.

Član 16.

(Sukob interesa)

- (1) Kada poslanici imaju direktan ili indirektan lični interes u pitanjima koja Skupština Unsko – sanskog kantona ili institucije izvršne vlasti razmatraju, poduzeće sve kako bi te interese objelodanili prije rasprave i glasanja.
- (2) Poslanici neće učestvovati u glasanju o pitanjima u kojima imaju direktan ili indirektan interes.

Član 17.

(Odgovornost)

- (1) Poslanici su dužni da povjerenu dužnost obavljaju savjesno, odgovorno, u skladu sa propisima, profesionalnim i etičkim principima i da svojim ponašanjem štite ugled Skupštine.
- (2) Poslanici neće ispoljavati bilo kakve oblike favorizovanja, a posebno nepotizma i kronizma.

Član 18.

(Poštovanje budžetske i finansijske discipline)

- (1) Poslanici će poštovati budžetsku i finansijsku disciplinu kojom se garantira ispravno upravljanje javnim sredstvima.
- (2) Prilikom obavljanja svojih dužnosti, poslanici neće preduzimati radnje s ciljem nenamjenskog trošenja javnih sredstava i/ili grantova.
- (3) Poslanici će se suzdržati od zahtijevanja ili primanja finansijske ili druge koristi uključujući i obezbjeđenje sopstvene buduće pozicije, kao i naknade za donošenje odluka, odnosno glasanja koje pogoduje interesima određenog lica, grupe i organizacije.
- (4) Poslanici će se suzdržati od zahtijevanja nagrade za uticaj na dodjelu budžetskih sredstava (javne nabavke, dodjela grantova, jednokratnih novčanih pomoći i dr.).

Član 19.

(Korištenje informacija)

Poslanik će se suzdržati od davanja ili korištenja informacija do kojih je došao u obavljanju svoje dužnosti radi sticanja finansijske ili neke druge koristi za sebe ili za druga povezana lica.

Član 20.

(Zabrana korupcije)

- (1) Poslanici će se u obavljanju svojih odgovornih dužnosti suzdržati od bilo kakvog ponašanja koje bi se, prema važećem domaćem ili međunarodnom krivičnom zakonodavstvu, moglo okarakterisati kao korupcija.
- (2) Poslanici će se suzdržati od poduzimanja bilo kakvih aktivnosti koje bi se mogle okarakterisati kao koruptivne aktivnosti i zloupotreba povjerenih javnih ovlaštenja, a u svrhu sticanja lične koristi kao i koristi bliskih srodnika, primanje ili zahtijevanje bilo kakve finansijske ili druge koristi u vezi sa obavljanjem povjerene javne dužnosti.
- (3) Poslanici će se suzdržati od korištenje službenih ovlaštenja radi ostvarivanja vlastitih interesa.

Član 21.

(Poštovanje zaposlenih)

- (1) U obavljanju svojih dužnosti, poslanici će pokazati puno poštovanje prema državnim službenicima i namještenicima, bez bilo kakvih predrasuda, uključujući one na osnovu političkeideologije, nacionalne, rasne ili vjerske pripadnosti, pola ili bilo kog drugog statusa zaposlenog.
- (2) Poslanici neće tražiti niti zahtijevati od državnih službenika da preduzmu ili propuste da preduzmu neku radnju ili mjeru kako bi stekli direktnu ili indirektnu korist.
- (3) Poslanicima nije dozvoljeno da prijete i povisuju ton na državne službenike i namještenike.
- (4) Poslanici su dužni da poštuju hijerarhiju u radu Službe Skupštine.

Član 22.

(Ograničenje istovremenog obavljanja dvije ili više dužnosti)

Poslanici će poštovati sve važeće propise koji se odnose na ograničenje istovremenog obavljanja dvije ili više nespojivih dužnosti.

Član 23.

(Zabrana seksualnog uznemiravanja)

- (1) Zabranjen je svaki oblik seksualnog uznemiravanja.
- (2) Seksualno uznemiravanje je svaki neželjeni oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja polne prirode kojim se želi povrijediti dostojanstvo osobe ili grupe osoba, ili kojim se postiže takav učinak, naročito kad to ponašanje stvara zastrašujuće, neprijateljsko, degradirajuće, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

Član 24.

(Zabrana neprimjerenog ponašanja prema prijaviteljima)

Poslanicama se zabranjuje svaka vrsta neprimjerenog ponašanja prema licima koja su prijavila ili namjeravaju prijaviti povredu Kodeksa ili koja su na bilo koji način učestvovala ili će učestvovati u postupku za utvrđivanje povrede Kodeksa ili imala namjeru ponuditi informacije ili dokumente potrebne u postupku utvrđivanja povrede Kodeksa.

Član 25.

(Posebne odredbe)

Poslanicama nije dozvoljeno da:

- a) narušavaju red na sjednici stvaranjem nepotrebne buke,
- b) izazivaju ili učestvuju u fizičkom napadu,
- c) verbalno zlostavljaju i grubo vrijeđaju druge poslanike ili lica u skupštini,
- d) neopravdano kasne, ne dolaze ili napuštaju sjednice.

IV. PROVOĐENJE KODEKSA

1. Etička komisija

Član 26.

(Imenovanje Komisije)

- (1) Skupština uspostavlja Etičku komisiju (u daljnjem tekstu: Komisija) kao stalno radno tijelo Skupštine.
- (2) Komisija ima 5 članova iz reda poslanika.
- (3) Skupština Unsko-sanskog kantona će odlukom imenovati članove Komisije iz stava (2) ovog člana.
- (4) Zbog nesmetanog rada i funkcionisanja Komisije Skupština će istom odlukom imenovati i zamjenike članova Komisije.
- (5) Članovi i zamjenici članova ne mogu biti iz istog političkog subjekta.

Član 27.

(Poslovnik Komisije)

- (1) Komisija će povrede Kodeksa provoditi u skladu sa Poslovníkom o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa (u daljnjem tekstu: Poslovník) kojeg donosi Skupština Unsko-sanskog kantona zajedno sa Kodeksom.

- (2) Poslovníkom će se utvrditi nadležnosti i akti komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova, izuzeće, postupak podnošenja i postupanja po prijavama, sankcije, žalba na prvostepenu odluku, javnost rada, registar, izmjene i dopune poslovnika i druga pitanja koja su od značaja za provođenje postupka i rad komisije. Postupak će se provoditi shodno odredbama Zakona o upravnom postupku.
- (3) Pitanja koja ne budu uređena Poslovníkom iz stava (1) ovog člana Komisija će urediti Poslovníkom o radu i Zaključkom Komisije.

2. Mjere i Sankcije

Član 28.

(Izricanje mjera i sankcija)

- (1) Za kršenje Kodeksa izriču se mjere i sankcije.
- (2) Mjere izriče predsjedavajući ili lice koje vodi sjednicu Skupštine ili radnog tijela.
- (3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su izricati mjere objektivno i nepristrasno.
- (4) Sankcije izriče Etička Komisija, nakon provedenog postupka po prijavi.

Član 29.

(Vrste mjera)

Vrste mjera su:

- a) oduzimanje riječi,
- b) usmena opomena,
- c) udaljenje sa sjednice.

Član 30.

(Vrste sankcija)

Vrste sankcija su:

- a) pismena opomena,
- b) jednokratna novčana kazna,
- c) javna opomena sa novčanom kaznom.

Član 31.

(Pojašnjenje izricanja mjera)

- (1) Predsjedavajući ili lice koje vodi sjednicu Skupštine, nakon upozorenja, će za kršenje odredbi utvrđenih u članu 11. tačka a), b), c), d), e) i f) izreći mjeru oduzimanja riječi, dok će za tačke g), h), i), j) i k) izreći mjeru usmena opomena.
- (2) Nakon izricanja mjere usmene opomene dva ili više puta, predsjedavajući može zatražiti od Etičke komisije da razmotri pitanje izricanja pismene opomene.
- (3) Predsjedavajući ili lice koje vodi sjednicu nakon izricanja mjera oduzimanja riječi ili usmene opomene može lice koje je upozoreno udaljiti sa sjednice Skupštine.
- (4) Mjere navedene u članu 29. mogu se izreći svim licima koja prisustvuju sjednicama Skupštine i radnih tijela.

Član 32.

(Pojašnjenje izricanja sankcija)

- (1) Pismena opomena izriče se za kršenje odredbi utvrđenih u članu 12., 13., 14., 15., 16. i 28. stav (3) ovog Kodeksa, a izriče je Komisija nakon provedenog postupka po prijavi.
- (2) Jednokratna novčana kazna ili javna opomena sa novčanom kaznom mogu se izreći za kršenje odredbi utvrđenih u članu 17., 18., 19., 20., 21., 22., 23., 24., i 25. ovog Kodeksa, a izriče ih Komisija nakon provedenog postupka po prijavi.
- (3) Novčana kazna može se izreći jednokratno u visini naknade za prisustvo sjednici.

- (4) Javna opomena s objavljivanjem izriče se na način da se, nakon njenog izricanja, objavljuje na web stranici Skupštine Unsko-sanskog kantona u trajanju od 30 dana. Izricanjem javne opomene poslaniku se odbija 30% iznosa mjesečnog paušala u trajanju od 3 mjeseca od dana izricanja javne opomene.

3. Pravo na žalbu

Član 33.

(Pravo na žalbu)

- (1) Protiv Rješenja o izricanju sankcije može se izjaviti žalba Kolegiju Skupštine Unsko – sanskog kantona (u daljem tekstu: Kolegij Skupštine) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (2) Žalba se izjavljuje putem Komisije.
- (3) Komisija neće zasjedati po izjavljenoj žalbi.
- (4) Sekretar komisije će žalbu sa kompletnim spisom proslijediti Kolegiju Skupštine na odlučivanje ukoliko je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštene osobe.
- (5) Kolegij će donijeti Poslovnik kojim će urediti postupak postupanja po žalbama.
- (6) Članovi komisije koji su ujedno i članovi kolegija neće učestvovati u postupku po žalbi.
- (7) Odluka po žalbi je konačna.

V. NADZOR NAD PRIMJENOM KODEKSA

Član 34.

(Tijelo za praćenje kršenja odredbi Kodeksai nadzora nad radom Etičke komisije)

- (1) Komisija za ustavna, zakonodavno pravna i pitanja evropskih integracija Skupštine Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Zakonodavna komisija) će pratiti uspješnost primjene Kodeksa kroz rad i ponašanje poslanika, izricanje mjera i sankcija.
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana će po potrebi Etičkoj komisiji predložiti i usvajanje određenih mjera za unaprjeđenje odredaba Kodeksa i etičnog ponašanja poslanika.
- (3) Zakonodavna komisija će pratiti i blagovremenost postupanja po prijavama, na način da u svakom momentu od Etičke komisije može zatražiti usmenu ili pismenu informaciju o stanju zaprimljenih prijava i postupanja po istim.

Član 35.

(Izveštaj o radu Komisije)

Skupština Unsko-sanskog kantona najmanje jednom godišnje razmatra izvještaj Etičke komisije.

VI. IZJAVA O SPREMNOSTI POŠTIVANJA KODEKSA

Član 36.

(Izjava o spremnosti)

- (1) Poslanici će prilikom davanja svečane izjave, potpisati i izjavu kojom izražavaju spremnost da u svom radu postupaju u skladu s odredbama ovog Kodeksa.
- (2) Tekst izjave glasi: „Ja _____ iz _____, poslanik u Skupštini Unsko – sanskog kantona, upoznat/a sam u cijelosti sa odredbama Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona, kao i odredbama Poslovnika o provođenju

- postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa i spreman/a sam da u svom budućem radu postupam u skladu sa istim, što i ovjeravam svojim vlastoručnim potpisom“.
- (3) Izjava o spremnosti je sastavni dio ovog Kodeksa.
  - (4) Obrazac izjave o spremnosti ovjerava se u lijevom gornjem uglu otiskom pečata Skupštine Unsko – saskog kantona.
  - (5) Potpisivanjem izjave poslanici su spremi da lično odgovaraju za donošenje odluka, ponašanje i spremnost da se izvrši svaki nadzor nad njihovim radom ili provede postupak u skladu sa zakonom, Kodeksom i funkcijom koju obavljaju u Skupštini.
  - (6) Lica na koja se odnosi Kodeks su odgovorna za njegovo poštivanje i mogu snositi sankcije za njegovo kršenje.
  - (7) Poslanici u mandatu 2022-2026 potpisuće Izjavu o spremnosti nakon stupanja na snagu ovog Kodeksa.

VII. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Izmjene i dopune Kodeksa)

Etička komisija priprema i Skupštini Kantona predlaže izmjene i dopune Etičkog Kodeksa.

Član 38.

(Prestanak važenja ranijeg kodeksa)

Stupanjem na snagu ovog Kodeksa prestaje da važi Kodeks ponašanja poslanika u Skupštini Unsko – saskog kantona („Službeni glasnik Unsko – saskog kantona“ broj:11/07).

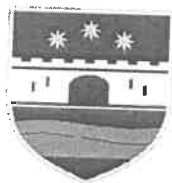
Član 39.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Kodeks stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Unsko – saskog kantona" i web stranici Skupštine Unsko – saskog kantona.

Broj: _____
Bihać, _____

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-saskog kantona
Zikrija Duraković

U skladu sa odredbama člana 36. Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona dajem sljedeću

IZJAVU

Ja _____ iz _____, poslanik/ca u Skupštini Unsko – sanskog kantona, upoznat/a sam u cijelosti sa odredbama Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona, kao i odredbama Poslovníkom o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa i spreman/a sam da u svom budućem radu postupam u skladu sa istim, što i ovjeravam svojim vlastoručnim potpisom.

Bihać, _____ . godine

Vlastoručni potpis

O B R A Z L O Ž E N J E

Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona sadržan je u odredbi V.A.11. m) Ustava Unsko – sanskog kantona - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 1/04 i 11/04) i članu 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj: 23/23) a u vezi sa članom 70. stav (2) tačka a) Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 9/17 i 11/21).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlog za donošenje Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Etički kodeks) proizilazi iz činjenice da Skupština nije imala adekvatan Etički kodeks kojim su uređeni opći principi i pravila ponašanja izabranih zvaničnika.

Shodno tome Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini već duži vremenski period zagovara izradu ovog akta, te je shodno tome i organizirala dvije radionice. Na predmetnim radionicama razmatrala su se vrlo značajna pitanja o radu parlamenta i skupština kantona, te je naglašeno da bi se održao institucionalni okvir, očuvao integritet skupštine i povjerenje građana neophodno je pristupiti izradi Etičkog kodeksa.

Etički kodeks predstavlja značajan mehanizam za spriječavanje neetičnog ponašanja izabranih zvaničnika i doprinosi borbi protiv korupcije, kao i sprečavanju sukoba interesa. Sam Etički kodeks i njegova dosljedna primjena, istovremeno doprinose efikasnosti zakonodavnih organa u obavljanju poslova iz njihove nadležnosti i jačaju povjerenje javnosti u njihov institucionalni integritet, kao i integritet izabranih zvaničnika.

Shodno tome, Komisija za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona utvrdila je nacrt Etičkog kodeksa koji ima za cilj jačanje povjerenja između izabranih zvaničnika i građana, jačanje povjerenja građana u državne institucije, moralno i odgovorno vršenje funkcije izabranog zvaničnika u toku mandata u cilju razvoja parlamentarne demokratije i osiguranja javnosti rada Skupštine Unsko-sanskog kantona.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

Etičkim kodeksom se uspostavljaju osnovni etički principi, te utvrđuju pravila ponašanja i obaveze poslanika s ciljem uspostavljanja jedinstvenih standarda ponašanja koji se očekuju od izabranih zvaničnika u obavljanju njihovih dužnosti.

U Poglavlju I. u članu od 1. do 7. utvrđene su:

- opće odredbe, označavaju opću primjenu Etičkog kodeksa,
- predmet Etičkog kodeksa, uređuje materiju i primjenu Etičkog kodeksa,
- cilj Etičkog kodeksa, pojašnjava šta se Etičkim kodeksom postiže,
- primjena Etičkog kodeksa pojašnjava na koga se Etički kodeks primjenjuje,
- definicija javnog prostora, definiše šta se smatra javnim prostorom kada je u pitanju primjena Etičkog kodeksa,

- rodna ravnopravnost uključuje oba pola i
- značenje izraza pojašnjava određene izraze koji se koriste kroz tekst Etičkog kodeksa radi boljeg razumjevanja materije.

Poglavlje II. Osnovni etički principi sadržani su u članu 8. do 10., a ogledaju se kroz zakonitost i javni interes, očuvanje integriteta i javnost rada.

Etički principi označavaju da će poslanici dužnost obavljati u skladu sa zakonima i u interesu građana, da će u svom radu čuvati integritet Skupštine, te da će poštivati javnost rada i da će u svakom momentu biti spremni da odgovaraju javnosti za svoje odluke.

Poglavlje III. Pravila ponašanja i obaveze poslanika sadržane su odredbama člana 11. do 25., a odnose se na:

- poštivanje pravila o radu Skupštine koja se odnose na poštivanje reda na sjednicama uvažavajući rukovodstvo Skupštine, druge poslanike i ostale prisutne. Cilj ove odredbe bio je da se poslanici pridržavaju dnevnog reda, diskusije o materijalima poštujući odredbe Poslovnika Skupštine. Ovim pravnim rješenjem izbjegle bi se nepotrebne diskusije i replike koje nisu vezane za tačku dnevnog reda o kojima se vodi rasprava.
- zabranu diskriminacije, uređuju zabranu svakog oblika diskriminacije u toku obavljanja povjerene javne funkcije,
- uzajamno poštovanje i komunikacija uređuje svaki oblik interne i eksterne komunikacije u cilju čuvanja ugleda Skupštine. Predloženim pravnim rješenjem poštovanje i komunikacija podigli bi se na još viši nivo,
- obavezu informisanja javnosti i saradnju sa medijima uređuje otvorenost poslanika prema javnosti, kao i odgovornost za donošenje odluka,
- zabrana primanja poklona uređuje zabranu primanja poklona u vezi obavljanja povjerene dužnosti. Ovim pravnim rješenjem se definisalo da poslanik neće tražiti niti primati poklone od drugih lica u toku obavljanja povjerene javne dužnosti,
- sukob interesa uređuje sukob direktnog ili indirektnog interesa u obavljanju javne funkcije, ova odredba imala je za cilj upoznati poslanike kada i kako bi se trebali suzdržati od glasanja u slučaju da su u sukobu sa javnim interesom,
- odgovornost, ova odredba definiše da su poslanici dužni da svoju dužnost obavljaju savjesno i odgovorno u skladu sa propisima, profesionalnim i etičkim principima i da svojim ponašanjem štite ugled Skupštine. Cilj ove odredbe bio je da se poslanici upoznaju sa svojim odgovornostima prilikom obavljanja javne funkcije,
- poštivanje budžetske i finansijske discipline, podrazumjeva da će poslanici poštovati budžetsku i finansijsku disciplinu, da neće poduzimati radnje sa ciljem nenamjenskog trošenja, te da neće zahtijevati ili primati finansijske ili druge koristi u cilju donošenja odluka odnosno glasanja,
- zabrana korupcije, ovom odredbom predviđeno je da će se poslanici suzdržati od bilo kakvog ponašanja koje se može okarakterisati kao korupcija,
- poštovanje zaposlenih uređuje ponašanje između poslanika i državnih službenika i namještenika u cilju međusobnog uvažavanja, traženja ili zahtjevanja od državnih službenika da postupe suprotno odredbama zakona, kao i poštivanje hijerarhije u radu Službe Skupštine na način da se poslanici direktno obraćaju sekretaru Skupštine sa zahtjevima koje će sekretar delegirati uposlenicima shodno opisu posla,
- zabrana seksualnog uznemiravanja uređuje svaki oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja polne prirode kojima se može povrijediti dostojanstvo osobe. Ovom odredbom imalo se za cilj postići spriječavanje svih oblika seksualnog uznemiravanja u obavljanju javne funkcije,

- zabranu neprimjerenog ponašanja prema prijaviteljima uređuje da se prijavljeni poslanici ne smiju neprimjerenom ponašati prema prijaviteljima kao ni prema licima koja su imala namjeru ponuditi informacije ili dokumente potrebne u postupku utvrđivanja povreda Etičkog kodeksa,
- posebne odredbe, propisuju najteže oblike narušavanja Etičkog kodeksa.

Poglavlje IV. Provođenje Etičkog kodeksa:

- član 26. uređuje pitanje imenovanja Etičke komisije, na način da Komisija ima pet članova iz reda poslanika kao i zamjenike članova koji ne mogu biti iz iste političke partije. Ovim rješenjem imalo se za cilj postići objektivnost i nepristranost rada Komisije, kao i nesmetano funkcionisanje iste,
- član 27. uređuje pitanje donošenja Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa kao provedbenog propisa po kojem će se provoditi postupci po prijavama,
- član 28. uređuje izricanje mjera i sankcija na način da jasno definiše ko izriče mjere a ko sankcije,
- član 29. i 30. uređuje vrste mjera i sankcija koje se izriču za kršenje odredbi Etičkog kodeksa,
- član 31. uređuje pojašnjenje izricanja mjera, ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove Etičkog kodeksa za koje se može izreći mjera,
- član 32. uređuje pojašnjene izricanja sankcija, ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove za koje se može izreći sankcija,
- član 33. uređuje pravo na žalbu, ovim članom imalo se za cilj osigurati dvostепенost odlučivanja o povredi Etičkog kodeksa kada je u pitanju izricanje sankcija,

Poglavlje V. Nadzor nad primjenom Etičkog kodeksa:

- članom 34. predviđeno je tijelo za praćenje kršenja odredbi Etičkog kodeksa i nadzora nad radnom Etičke komisije u cilju uspostavljanja neovisnog tijela koje će pratiti nadzor nad radom Etičke komisije, izricanju sankcija, postupanja po prijavama i provođenju Etičkog kodeksa,
- član 35. utvrđuje podnošenje izvještaja Etičke komisije Skupštini Unsko-sanskog kantona najmanje jednom godišnje u cilju transparentnijeg rada Komisije.

Poglavlje VI. Izjava o spremnosti poštivanja Etičkog kodeksa:

- članom 36. utvrđen je tekst izjave o spremnosti prihvatanja Etičkog kodeksa koju su dužni potpisati svi sadašnji poslanici nakon usvajanja Etičkog kodeksa kao i budući poslanici prilikom preuzimanja dužnosti. Ovo pravno rješenje imalo je za cilj da se svi poslanici upoznaju sa tekstom Etičkog kodeksa i Poslovnika, kao i mjerama i sankcijama za kršenje istog te da svojeručnim potpisom potpišu izjavu i spremnost za poštivanje Etičkog kodeksa.

Poglavlje VII. Završne odredbe:

Završne odredbe regulišu pitanja izmjena i dopuna Etičkog kodeksa i stupanje na snagu istog.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje Etičkog Kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona nisu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Skupštine Unsko-sanskog kantona za 2024. godinu.

OBRAZAC IZJAVA O FISKALNOJ PROCJENI

Obrazac IFP NE

A 1. Obradivač propisa						
Razdjel	KOD	NAZIV				
	1001000-1	SKUPŠTINA UNSKO-SANSKOG KANTONA				
B 2. Osnovni podaci o prijedlogu propisa						
Vrsta propisa/akta	Zakon	NE	Odluka	NE	Strategija	NE
	Uredba	NE	Drugi akti	NE	Drugi akti planiranja	NE
Naziv propis/akta	Drugi akti					

C 3. Izjava o nepostojanju dodatnih fiskalnih efekata predloženoj propisa

Donošenje Nacrta Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona nema fiskalnih posljedica (odnosno nisu potrebna dodatna sredstva) u Budžetu Unsko-sanskog kantona kako u tekućoj 2024. (n) godini tako i u narednim 2025 (n+1) i 2026 (n+2) godinama

D 4. Pečati i potpis odgovornog lica			
Ime i prezime, odnosno predlagачa propisa	Fatka Kulenović	Mjesto i datum	11.01.2024. godine

NACRT

Shodno odredbi V.A. 11. m) Ustava Unsko – sanskog kantona - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 1/04 i 11/04) i člana 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj 23/23) a u vezi sa članom 70. stav (2) tačka a) Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 9/17 i 11/21) na prijedlog Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog na ____ . redovnoj sjednici održanoj dana _____ 2024.godine, Skupština Unsko – sanskog kantona donosi

POSLOVNIK O PROVOĐENJU POSTUPKA ZA UTVRĐIVANJE POVREDA ETIČKOG KODEKSA

I. OPĆI PRINCIPI

Član 1.

(Predmet Poslovnika)

Poslovníkom o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa (u daljnjem tekstu: Poslovníkom) uređuju se: sastav komisije, nadležnosti komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija, te prelazne i završne odredbe.

Član 2.

(Sastav komisije)

- (1) Skupština Unsko – sanskog kantona uspostavlja Etičku komisiju (u daljnjem tekstu: Komisija) kao stalno radno tijelo Skupštine.
- (2) Komisija ima 5 članova iz reda poslanika.
- (3) Skupština Unsko-sanskog kantona će odlukom imenovati članove Komisije iz stava (2) ovog člana.
- (4) Zbog nesmetanog rada i funkcionisanja Komisije Skupština će istom odlukom imenovati i zamjenike članova Komisije.
- (5) Članovi i zamjenici članova ne mogu biti iz istog političkog subjekta.

Član 3.

(Mandat članova komisije)

- (1) Mandat članova Komisije traje 4 godine.
- (2) Mandat prvih članova Komisije traje do kraja mandata aktualnog saziva Skupštine.

II. NADLEŽNOSTI KOMISIJE

Član 4.

(Nadležnosti komisije)

- (1) Komisija je nadležna da:
  - a) zaprima i razmatra podnesene prijave za kršenje Kodeksa,
  - b) dostavlja prijave poslaniku protiv kojeg je podnesena prijava na odgovor,
  - c) traži od podnosioca prijave otklanjanje nedostataka u prijavi,
  - d) provodi postupke po prijavi,

- e) donosi odluku o sankciji,
  - f) donosi zaključke o obustavi postupka,
  - g) donosi zaključke o ispravci greške,
  - h) odbacuje prijave koje su nepotpune, neblagovremene i neosnovane,
  - i) na zahtjev Komisije za ustavna, zakonodavno pravna i pitanja evropskih integracija dostavlja usmeni ili pismeni izvještaj o zaprimljenim prijavama,
  - j) jednom godišnje izvještava Skupštinu Unsko – saskog kantona o svom radu,
  - k) zaprima inicijative za izmjene i dopune Kodeksa i Poslovnika,
  - l) razmatra osnovanost podnesene inicijative za izmjene i dopune Kodeksa i Poslovnika,
  - m) priprema i predlaže Skupštini izmjene i dopune Kodeksa i Poslovnika,
  - n) vodi registar prijava sa evidencijom o izrečenim sankcijama.
- (2) Komisija će u obavljanju svojih nadležnosti i provođenju postupka raditi u skladu sa Zakonom o upravnom postupku, Poslovníkom Skupštine Unsko – saskog kantona, Etičkim kodeksom izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – saskog kantona (u daljnjem tekstu: Kodeks) ovim Poslovníkom i drugim aktima koji mogu biti od značaja za postupanje po prijavama.

III. AKTI KOMISIJE

Član 5.

(Vrste akata Komisije)

- (1) Komisija u obavljanju svojih nadležnosti donosi rješenja, zaključke i druge akte.
- (2) Komisija donosi rješenja i to:
  - a) rješenje o izricanju sankcije,
  - b) rješenje o odbijanju prijave kao neosnovane,
  - c) rješenje o odbacivanju prijave kao neblagovremene,
  - d) rješenje o odbacivanju prijave kao neuredne.
- (3) Komisija donosi sljedeće zaključke:
  - a) Zaključak o obustavi postupka,
  - b) Zaključak o ispravci greške.

IV. PRAVA I DUŽNOSTI PREDSEDAVAJUĆEG I ČLANOVA KOMISIJE

Član 6.

(Prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova komisije)

- (1) Predsjedavajući Komisije ima pravo i dužnost da:
  - a) saziva sjednicu Komisije i predlaže dnevni red,
  - b) učestvuje u pripremama i predsjedava sjednicama Komisije,
  - c) stara se o primjeni Poslovnika,
  - d) stara se o ostvarivanjima prava i dužnosti članova Komisije u vezi sa vršenjem njihovih funkcija iz nadležnosti Komisije,
  - e) potpisuje akte koje donosi Komisija,
  - f) obavlja i druge poslove iz nadležnosti rada Komisije.
- (2) Prava i dužnosti članova Komisije su:
  - a) da prisustvuju sjednicama Komisije;
  - b) da aktivno učestvuju u radu,
  - c) da iznose mišljenja i stavove o prijavama o kojima se raspravlja,

- d) da iniciraju razmatranje prijava,
- e) da iniciraju sazivanje sjednica,
- f) da učestvuju u izradi Izvještaja o radu.

V. SEKRETAR KOMISIJE

Član 7. (Sekretar Komisije)

- (1) Nadležnosti sekretara Komisije su:
  - a) izrađuje saziv za komisiju,
  - b) obavještava komisiju o zaprimljenim prijavama,
  - c) prosljeđuje materijale članovima komisije,
  - d) prisustvuje sjednicama i vodi zapisnik,
  - e) izrađuje akte sa sjednica,
  - f) zaprima žalbe i prosljeđuje kompletan spis Kolegiju kao drugostepenom organu na razmatranje i odlučivanje,
  - g) vodi registar,
  - h) obavlja i druge poslove koji su neophodni za rad komisije.
- (2) Sekretara Komisije imenuje Komisija Odlukom o imenovanju.
- (3) Sekretar Komisije nije član komisije i nema prava odlučivanja.

VI. NAČIN RADA KOMISIJE

Član 8. (Saziv za sjednicu komisije)

- (1) Saziv za sjednicu Komisije dostavlja se članovima Komisije najkasnije 7 (sedam) dana prije održavanja sjednice.
- (2) Saziv za sjednicu dostavlja se u elektronskoj formi putem e-maila.

Član 9. (Zasjedanje i odlučivanje komisije)

- (1) Komisija zasjeda u sjednicama koje se održavaju u Sali Skupštine.
- (2) U slučaju spriječenosti odnosno odsutnosti predsjedavajućeg Komisije, zamjenjuje ga zamjenik koji u tom slučaju ima sva prava i dužnosti predsjedavajućeg Komisije iz člana 6. stav (1) ovog Poslovnika.
- (3) U slučaju spriječenosti odnosno odsutnosti člana Komisije, zamjenjuje ga zamjenski član.
- (4) Komisija akte iz svoje nadležnosti donosi većinom glasova članova komisije.

VII. IZUZEĆE ČLANOVA KOMISIJE

Član 10. (Razlozi za izuzeće članova komisije)

Članovi Komisije izuzeće se ako su:

- a) u predmetnom postupku podnosioci prijave ili svjedoci;
- b) ako je sa podnosiocem prijave srodnik po krvi u pravoj liniji, a u pobočnoj do četvrtog stepena zaključno, bračni drug ili srodnik po tazbini do drugog stepena zaključno pa i onda kada je brak prestao,
- c) ako je sa poslanikom protiv kojeg je prijava podnesena u istom političkom klubu.

Član 11.

(Postupak za izuzeće)

- (1) Član Komisije odmah po saznanju da postoji neki od razloga za izuzeće iz člana 8. ovog Poslovnika dužan je da prekine svaki daljnji rad i putem maila obavjesti predsjedavajućeg i članove komisije o razlozima izuzeća.
- (2) Ukoliko član Komisije smatra da postoje i druge činjenice i okolnosti koje mogu da dovedu u pitanje njegovu nepristrasnost, a koje nisu navedene u članu 8. Poslovnika, putem maila obavjestiće predsjedavajućeg i članove komisije o razlozima izuzeća.
- (3) Izuzetog člana zamjenjuje zamjenik člana.

VIII. POSTUPAK PODNOŠENJA I POSTUPANJA PO PRIJAVAMA

Član 12.

(Podnošenje prijave)

Prijavu za kršenje Kodeksa mogu podnijeti:

- a) građani, pravna lica, predstavnici Vlade, državni službenici i namještenici, predstavnici medija i
- b) poslanici u Skupštini Unsko – sanskog kantona.

Član 13.

(Forma i sadržaj obrasca za podnošenje prijave)

- (1) U cilju olakšanja podnošenja prijave utvrđena je forma i sadržaj Obrasca koji je sastavni dio ovog Poslovnika, a koji obrazac će se koristiti prilikom podnošenja prijave.
- (2) Forma Obrasca prijave utvrđuje se na formatu A4 papira.
- (3) Sadržaj Obrasca za podnošenje prijave sadrži:
  - a) ime i prezime podnosioca prijave, adresu prebivališta i broj telefona,
  - b) adresu Etičke komisije koja zaprima prijave,
  - c) osnov za podnošenje prijave,
  - d) ime i prezime poslanika protiv kojih se prijava podnosi uz obavezno navođenje detalja događaja, datuma kada se događaj desio, te eventualnih dokaza ukoliko ih podnosilac prijave posjeduje, a koji bi bili od značaja za postupanje po prijavi.

Član 14.

(Način podnošenja prijave)

- (1) Lica iz člana 10. ovog člana imaju pravo i mogućnost podnositi prijave za sve oblike kršenja Kodeksa.
- (2) Prijava za kršenje Kodeksa podnosi se na propisanom Obrascu i ne može biti anonimna.
- (3) Prijava se dostavlja na pisarnicu Službe Skupštine ili putem pošte u zatvorenoj kovrti na adresu: Skupština Unsko-sanskog kantona – Etička komisija, ul. Alije Đerzeleza br. 2 Bihać, sa naznakom NE OTVARATI.

Član 15.

(Popunjavanje prijave)

- (1) Prijava za kršenje Kodeksa popunjava se kucanim tekstom ili štampanim slovima uz obavezno popunjavanje svih polja sadržanih u Obrascu prijave i to:
  - a) ime i prezime podnosioca prijave, adresu prebivališta i kontakt telefon;

- b) ime i prezime poslanika u Skupštini Unsko-sanskog kantona protiv kojeg se prijava podnosi;
  - c) opis kršenja pravila Kodeksa uz tačno navođenje odredbi Kodeksa za koji podnosilac prijave smatra da su prekršene;
  - d) eventualni dokazi na osnovu kojih podnosilac prijave smatra da je izvršena povreda Kodeksa;
  - e) vlastoručni potpis podnosioca prijave.
- (2) Ako podnosilac prijave predlaže saslušanje svjedoka, dostavljaju se njihove potpisane izjave u pisanoj formi ovjerene kod nadležnog organa.

Član 16.

(Rok za podnošenje prijave)

- (1) Prijava za kršenje Kodeksa može se podnijeti u roku od 30 dana od dana učinjene povrede.
- (2) Podnošenje prijave zastarijeva protekom roka od 30 dana od dana učinjene povrede Kodeksa.

Član 17.

(Kompletnost prijave)

- (1) Ako prijava nije kompletna i dovoljno jasna, Komisija će zatražiti od podnosioca prijave da u roku od 8 dana dopuni prijavu u cilju otklanjanja nedostataka.
- (2) Ukoliko podnosioc prijave u ostavljenom roke ne otkloni tražene nedostatke prijava će se odbaciti.

Član 18.

(Podnošenje dokaza)

- (1) Podnosilac prijave je dužan uz prijavu priložiti pisane ili druge dokaze na osnovu kojih smatra da je izvršena povreda Kodeksa.
- (2) Anonimne prijave Etička komisija neće uzeti u razmatranje.

Član 19.

(Identitet podnosioca)

Identitet podnosioca prijave i eventualnih svjedoka ostaje poznat samo članovima Komisije do okončanja postupka. O eventualnom otkrivanju identiteta podnosioca prijave, nakon provedenog postupka odlučuje Komisija.

Član 20.

(Postupanje po prijavi)

- (1) Komisija će nakon utvrđivanja osnovanosti podnesene prijave u roku od 3 dana istu proslijediti poslaniku i zatražiti da se poslanik očituje.
- (2) Rok za očitovanje o navodima iz prijave je 15 dana od dana zaprimanja prijave.
- (3) Poslanik protiv kojeg je podnesena prijava ima pravo da obezbijedi sve relevantne dokaze i svjedoke koji mogu pobiti navode iz prijave, kao i pravo da angažuje pravnog zastupnika.
- (4) Ukoliko u roku utvrđenom u stavu (2) ovog člana poslanik protiv kojeg je prijava podnesena ne dostavi očitovanje u pisanoj formi, smatraće se da je saglasan sa navodima iz prijave nakon čega će Komisija donijeti odluku o izricanju sankcije.
- (5) Komisija postupak po prijavi vodi odvojeno za svakog poslanika.
- (6) U slučaju da podnosioc prijave odustane od prijave, Komisija će donijeti zaključak o obustavi postupka.

- (7) Ukoliko prijave ne bude podnesena u roku utvrđenom u članu 15. Komisija će donijeti rješenje odbacivanju prijave kao neblagovremene.
- (8) Ukoliko prijava nije osnovana Komisija će donijeti rješenje o odbijanju prijave kao neosnovane.
- (9) Ukoliko prijava ne bude popunjena u skladu sa članom 14.ovog poslovnika Komisija će istu odbaciti zbog neurednosti.

Član 21.

(Provođenje postupka po prijavi)

- (1) Nakon zaprimljenog očitovanja poslanika na kojeg se prijava odnosi predsjedavajući Komisije saziva sjednicu Komisije i na istu poziva sva lica čije je prisustvo potrebno za odlučivanje o predmetnoj prijavi.
- (2) Na sjednici se daje mogućnost poslaniku protiv kojeg je podnesena prijava da iznese svoju odbranu uz predočenje svih relevantnih dokaza.
- (3) Na sjednicu može biti pozvan i podnosilac prijave i predloženi svjedoci obje strane.

IX. VRSTE SANKCIJA

Član 22.

(Vrste sankcija)

- (1) Za nepoštivanje Kodeksa mogu se izreći sljedeće sankcije:
  - a) pismena opomena,
  - b) jednokratna novčana kazna,
  - c) javna opomena sa novčanom kaznom.

Član 23.

(Pojašnjenje izricanja sankcija)

- (1) Pismena opomena se izriče poslaniku za kršenje odredbi utvrđenih u članu 12., 13., 14., 15., 16. i 28. stav (3) ovog Kodeksa, a izriče je Komisija nakon provedenog postupka po prijavi.
- (2) Jednokratna novčana kazna ili javna opomena sa novčanom kaznom mogu se izreći poslaniku za kršenje odredbi utvrđenih u članu 17.,18., 19.,20., 21., 22., 23., 24., i 25. ovog Kodeksa, a izriče ih Komisija nakon provedenog postupka po prijavi.
- (3) Novčana kazna može se izreći jednokratno u visini naknade za prisustvo sjednici.
- (4) Javna opomena s objavljivanjem izriče se na način da se, nakon njenog izricanja, objavljuje u sredstvima javnog informisanja i web stranici Skupštine Unsko-sanskog kantona u trajanju od 30 dana. Izricanjem javne opomene poslaniku se odbija 30% iznosa mjesečnog paušala u trajanju od 3 mjeseca od dana izricanja javne opomene.

X. IZRICANJE SANKCIJE

Član 24.

(Rješenje o izricanju sankcije)

Komisija će nakon provedenog postupka razmotriti sve dokaze pojedinačno i u međusobnoj povezanosti, te nakon potpuno utvrđenog činjeničnog stanja donijeti Rješenje o izricanju sankcije sa obrazloženjem.

Član 25.

(Dostavljanje rješenja o izricanju sankcije)

Komisija će po okončanom postupku po podnesenoj prijavi dostaviti Rješenje o izrečenoj sankciji podnosiocu prijave i poslaniku protiv kojeg se prijava podnosi i to najkasnije u roku od 7 (sedam) dana od dana donošenja rješenja.

XI. ŽALBA

Član 26.

(Žalba na Rješenje o izricanju sankcije)

- (1) Protiv Rješenja o izricanju sankcije može se izjaviti žalba Kolegiju Skupštine Unsko – sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Kolegij Skupštine) u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.
- (2) Žalba se izjavljuje putem Komisije.
- (3) Komisija neće zasjedati po izjavljenoj žalbi.
- (4) Sekretar komisije će žalbu sa kompletnim spisom proslijediti Kolegiju Skupštine na odlučivanje ukoliko je žalba dopuštena, blagovremena i izjavljena od ovlaštene osobe.
- (5) Kolegij Skupštine će donijeti Poslovnik kojim će urediti postupak postupanja po žalbama.
- (6) Članovi komisije koji su ujedno i članovi kolegija neće učestvovati u postupku po žalbi.
- (7) Odluka po žalbi je konačna.

XII. JAVNOST RADA

Član 27.

(Javnost rada)

- (1) Rad Komisije je zatvoren za javnost sve do donošenja konačne odluke o određenom pitanju.
- (2) Članovi Komisije ne mogu informacije vezane za postupak iznositi u javnosti ili pred drugim poslanicima.
- (3) Za svaki pojedinačni slučaj komisija će odlučiti da li će sa konačnom odlukom upoznati javnost.

XIII. REGISTAR

Član 28.

(Registar)

- (1) Komisija uspostavlja i u kontinuitetu vodi Registar.
- (2) Registar se vodi u elektronskoj formi u vidu Tabele 1., Tabele 2. i Tabele 3.
- (3) Tabela 1. iz stava (2) ovog člana sastoji se od 5 kolona u koje se unose sledeći podaci: redni broj, ime i prezime prijavljenog poslanika, odredbu Kodeksa na koju se odnosi prijava, podatke o podnosiocu prijave, naziv akta i vrsta izrečene sankcije.
- (4) Tabela 2. iz stava (2) ovog člana sastoji se od 3 kolone u koje se unose sljedeći podaci: redni broj, podaci o podnosiocu prijave i naziv akta kojim je prijava odbijena, odbačena ili obustavljena.
- (5) Tabela 3. iz stava (2) ovog člana sastoji se od 3 kolone u koje se unose sljedeći podaci: redni broj, podaci o podnosiocu žalbe i odluka o žalbi.
- (6) Registar se vodi u elektronskoj formi i služiće u svrhu sačinjavanja izvještaja.
- (7) Registar se vodi i važi za mandatni period u kojem je počinjena povreda.
- (8) Povrede učinjene u jednom mandatnom periodu ne mogu se uzimati kao otežavajuće okolnosti u novim mandatnim periodima bez obzira da li se radi o istom poslaniku.
- (9) Registar vodi sekretar Komisije.

Član 29.

(Zapisnik)

- (1) Na sjednici Komisije vode se zapisnici.
- (2) Zapisnik vodi sekretar Komisije.

(3) Zapisnik se čuva u arhivi Etičke komisije u Službi Skupštine.

XIV. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

(Ostala pitanja)

Pitanja koja nisu uređena ovim poslovníkom uređuju se Poslovníkom o radu i Zaključkom Komisije.

Član 31.

(Izmjene i dopune Poslovníka)

Etička komisija priprema i Skupštini Kantona predlaže izmjene i dopune Poslovníka.

Član 32.

(Stupanje na snagu)

Ovaj Poslovník stupa na snagu danom donošenja i objaviće se u "Službenom glasniku Unsko – sanskog kantona" i na web stranici Skupštine Unsko – sanskog kantona.

Broj: _____
Bihać, _____

Predsjedavajući Skupštine
Unsko-sanskog kantona
Zikrija Duraković

O B R A Z L O Ź E N J E

Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa

I. PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa sadržan je u odredbi V.A.11. m) Ustava Unsko – sanskog kantona - prečišćeni tekst („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 1/04 i 11/04) i članu 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj: 23/23) a u vezi sa članom 70. stav (2) tačka a) Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ br. 9/17 i 11/21).

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Razlog za donošenje Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa proizilazi iz činjenice da je on provedbeni propis po kojem će se provoditi postupci po prijavama za kršenje Etičkog kodeksa.

Poslovníkom o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa bilo je neophodno utvrditi sastav Komisije, nadležnosti Komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija, i obrazac prijave u cilju omogućavanja građanima da na pravilan način prijave povrede etičkog kodeksa.

III. OBRAZLOŽENJE PRAVNIH RJEŠENJA

U Poglavlju I. utvrđen je predmet Poslovnika, koji uređuje sastav i nadležnosti Komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija i izgled obrasca prijave.

- članom 2. uređuje pitanje imenovanja Etičke komisije, na način da Komisija ima pet članova iz reda poslanika kao i zamjenike članova koji ne mogu biti iz iste političke partije. Ovim rješenjem imalo se za cilj postići objektivnost i nepristranost rada komisije, kao i nesmetano funkcionisanje iste,
- član 3. definiše mandat Komisije koji traje 4 godine, odnosno mandat prvih članova Komisije koji traje do kraja mandata aktuelnog saziva Skupštine. Ovim pravnim rješenjem imalo se za cilj da se odmah nakon usvajanja Etičkog kodeksa može formirati Komisija za provođenje istog.

Poglavlje II. Nadležnosti Komisije:

- članom 4. jasno su definisane nadležnosti Komisije kao i propisi po kojima će Komisija postupati u toku provođenja postupka.

Poglavlje III. Akti Komisije:

- članom 5. utvrđeni su akati Komisije koje će Komisija donositi u postupcima po prijavama.

Poglavlje IV. Prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije:

- članom 6. jasno su definisana prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije.

Poglavlje V. Sekretar Komisije:

- član 7. propisuje da Komisija ima sekretara koji će obavljati stručne poslove za potrebe Komisije. Ovim pravnim rješenjem imalo se za cilj da Komisija ima stručno lice koje može po potrebi Komisije davati stručne prijedloge u pogledu provođenja postupaka izricanja sankcija, izuzimanja članova Komisije, blagovremenosti zaprimljenih prijava i donošenju nacrtu rješenja. Ovlaštenja data sekretaru Komisije u postupku izjavljivanja žalbe imaju za cilj smanjenje troškova po pitanju sastajanja prvostepene Komisije obzirom da ista ne bi imala dodatnih ovlaštenja osim ovlaštenja koja su data sekretaru a to jeste da prosljedi kompletan spis Kolegiju Skupštine kao drugostepenom organu na razmatranje i odlučivanje.

Poglavlje VI. Način rada Komisije:

- članom 8. i 9. predviđeno je sazivanje, zasjedanje i odlučivanje Komisije.

Poglavlje VII. Izuzeće članova Komisije:

- članom 10. i 11. predviđeni su razlozi za izuzeće članova Komisije i postupak za izuzeće iz razloga nepristrasnog rada Komisije i predviđanja mogućnosti samostalnog izuzeća i dostavljanja obavijesti putem e-maila.

Poglavlje VIII. Postupak podnošenja i postupanja po prijavama:

- članom 12. utvrđeno je ko može podnijeti prijavu,
- članom 13. utvrđena je forma i sadržaj obrasca za podnošenje prijave u cilju olakšanja podnošenja prijave od strane prijavitelja koji je sastavni dio ovog Poslovnika,
- član 14. uređuje način podnošenja i zaprimanja prijave,
- član 15. detaljno uređuje način popunjavanja prijave na obascu,
- član 16. uređuje rok za podnošenje prijave od dana učinjene povrede,
- član 17. uređuje kompletnost prijave, ovim članom imalo se za cilj podnosiocima prijave čija prijava nije kompletna dati mogućnost otklanjanja nedostataka i kompletiranja prijave,
- član 18. uređuje podnošenje dokaza uz prijavu,
- član 19. uređuje identitet podnosioca prijave i tajnost identiteta,
- član 20. propisuje postupanje po prijavi u smislu utvrđivanja osnovanosti rokova za očitovanje i rokova za postupanje po prijavi, svrha utvrđivanja rokova imala je za cilj spriječavanje odugovlačenja postupaka te eventualno nepostupanje po prijavama,
- član 21. propisuje provođenje postupka po prijavi nakon prikupljenih svih relevantnih očitovanja.

Poglavlje IX. Vrste sankcija:

- član 22. i 23. uređuju vrste i pojašnjenje izricanja sankcija. Ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove za koje se može izreći sankcija kako bi članovi Komisije imali jasne upute za koje se kršenje može izreći sankcija.

Poglavlje X. Izricanje sankcija:

- član 24. uređuje način izricanja sankcija nakon provedenog postupka ,
- član 25. uređuje dostavljanje rješenja o izricanju sankcija kao i rok za donošenje istog.

Poglavlje XI. Žalba:

- član 26. uređuje pravo na žalbu, rok u kojem se žalba može podnijeti, organ preko kojeg se žalba izjavljuje i prosljeđivanje žalbe drugostepenom organu. Ovim članom imalo se za cilj osigurati dvostепенost odlučivanja o izricanju sankcije u vezi povrede Etičkog kodeksa.

Poglavlje XII. Javnost rada:

- član 27. uređuje pitanja javnosti rada Komisije. Ovim članom imalo se za cilj postići ograničavanje davanja informacija do okončanja postupka u cilju sprečavanja neadekvatnog informisanja samo na osnovu podnesenih prijava čiji ishod nije konačan dok se ne provede postupak i donese konačno rješenje.

Poglavlje XIII. Registar:

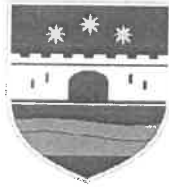
- članom 28. predviđeno je da Komisija uspostavlja i u kontinuitetu vodi Registar u cilju evidentiranja svih pristiglih prijava, podnosioca prijava, poslanika protiv kojih je prijava podnesena, vrsta izrečenih sankcija, žalbi, odluka o žalbama i drugih bitnih podataka, kako bi u svakom momentu mogli raspolagati sa podacima o broju prijava i kretanju predmeta po prijavama.
- članom 29. predviđeno je vođenje Zapisnika na sjednicama.

Poglavlje XIV. Završne odredbe odnose se na ostala pitanja, izmjene i dopune Poslovnika i stupanja na snagu istog.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA

Za donošenje Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa nisu potrebna dodatna sredstva u Budžetu Skupštine Unsko-sanskog kantona za 2024.godinu.

Komisija za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona

Broj: 01/2-45-110-3/24
Bihać, 14.2.2024. godine

Shodno odredbama člana 25. Poslovnika Skupštine Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko – sanskog kantona“ broj: 9/17) a u vezi sa članom 4. Odluke o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj: 23/23), Komisija za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona podnosi

IZVJEŠTAJ O RADU

Dana 25.9.2023.godine Skupština Unsko-sanskog kantona je na 8. redovnoj sjednici donijela Odluku o formiranju Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona („Službeni glasnik Unsko - sanskog kantona“ broj: 23/23), čije su nadležnosti između ostalog bile da utvrdi opće principe i pravila ponašanja izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona, kao i način provođenja postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko – sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Etički kodeks).

Izvještaj o radu Komisije za izradu Etičkog kodeksa izabranih zvaničnika u Skupštini Unsko-sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Komisija) sadrži evidenciju sjednica i pitanja o kojima se raspravljalo i zauzimao konačan stav u cilju izrade objektivnog nacrtu Etičkog kodeksa.

Komisija se prilikom utvrđivanja nacrtu Etičkog kodeksa i nacrtu Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa (u daljnjem tekstu: Poslovnik) rukovodila isključivo radom Skupštine Unsko – sanskog kantona (u daljnjem tekstu: Skupština) i pitanjima koja je trebalo definisati unutar Skupštine.

Prilikom izrade predmetnih materijala Komisija je poštovala nadležnosti utvrđene u Odluci o formiranju Komisije kao i smjernice Misije OSCE-a, koji je između ostalog bio i inicijator za donošenje predmetnih materijala.

Etički kodeks prije svega ima za cilj da obaveže poslanike da svoju funkciju obavljaju savjesno, pošteno, uz otvorenost i odgovornost za svoje odluke i postupke, uz poštivanje prava drugih poslanika, građana, zaposlenika i medija.

Etičke obaveze koje su definirane Etičkim kodeksom doprinijeće da predstavnici zakonodavne vlasti obavljaju dužnost savjesno i odgovorno, uz otvorenost i spremnost da odgovaraju javnosti za svoje odluke i postupke.

Komisija je svakoj odredbi Etičkog kodeksa i Poslovnika posvetila jednaku pažnju o kojoj se razgovaralo i gdje su se stavovi usaglašavali unutar Komisije u cilju postizanja što objektivnije radne verzije ovih materijala koja će rad i ponašanja skupštinskih poslanika podići na još viši nivo.

1. SJEDNICA

1. sjednica Komisije održala se dana 4.10.2023.godine i imala je karakter Konstituirajuće sjednice na kojoj su uručene odluke o imenovanju Komisije i na kojoj su razmotrene nadležnosti Komisije. Na istoj sjednici Komisija se upoznala i sa smjernicama Misije OSCE-a, koje su imale za cilj upoznati imenovane članove o principima koje bi trebao sadržavati Etički kodeks. Na predmetnoj sjednici jednoglasno je donesen Zaključak da se svi članovi upoznaju sa smjernicama, te da shodno istim pripreme djelove teksta koji bi predstavljali budući nacrt.

2. SJEDNICA

2. sjednica Komisije održala se dana 16.10.2023.godine i imala je karakter radne sjednice na kojoj su se detaljno razmislile smjernice Misije OSCE-a i prijedlozi Komisije u cilju izrade radne verzije nacrtu Etičkog kodeksa. Nakon iscrpne analize premetnih smjernica i prijedloga Komisije, Komisija je jednoglasno donijela Zaključak kojim je zadužila člana ispred Službe Skupštine da pripremi radnu verziju nacrtu Etičkog kodeksa, koja bi se prosljedila predstavnicima OSCE-a u cilju organiziranja radionice na kojoj bi se razmatrao predmetni nacrt.

3. SJEDNICA

3. sjednica Komisije održala se dana 7.11.2023.godine na kojoj se razmatrao i doradivao objedinjen prijedlog nacrtu teksta, počevši od definisanja općih odredaba, predmeta Etičkog kodeksa, cilja Etičkog kodeksa, utvrđivanja pravila ponašanja i obaveza poslanika s ciljem uspostavljanja jedinstvenih standarda ponašanja koja se očekuju od izabраних званиčника, kako slijedi:

U Poglavlju I. u članu od 1. do 7. utvrđene su:

- opće odredbe, označavaju opću primjenu Etičkog kodeksa,
- predmet Etičkog kodeksa, uređuje materiju i primjenu Etičkog kodeksa,
- cilj Etičkog kodeksa, pojašnjava šta se Etičkim kodeksom postiže,
- primjena Etičkog kodeksa pojašnjava na koga se Etički kodeks primjenjuje,
- definicija javnog prostora, definiše šta se smatra javnim prostorom kada je u pitanju primjena Etičkog kodeksa,
- rodna ravnopravnost uključuje oba spola i
- značenje izraza pojašnjava određene izraze koji se koriste kroz tekst Etičkog kodeksa radi boljeg razumjevanja materije.

Poglavlje II. Osnovni etički principi sadržani su u članu 8. do 10., a ogledaju se kroz zakonitost i javni interes, očuvanje integriteta i javnost rada.

Etički principi označavaju da će poslanici dužnost obavljati u skladu sa zakonima i u interesu građana, da će u svom radu čuvati integritet Skupštine, te da će poštivati javnost rada i da će u svakom momentu biti spremni da odgovaraju javnosti za svoje odluke.

Poglavlje III. Pravila ponašanja i obaveze poslanika sadržane su odredbama člana 11. do 25., a odnose se na:

- poštivanje pravila o radu Skupštine koja se odnose na poštivanje reda na sjednicama uvažavajući rukovodstvo Skupštine, druge poslanike i ostale prisutne. Cilj ove odredbe bio je da se poslanici pridržavaju dnevnog reda, diskusije o materijalima poštujući odredbe Poslovnika Skupštine. Ovim pravnim rješenjem izbjegle bi se nepotrebne diskusije i replike koje nisu vezane za tačku dnevnog reda o kojima se vodi rasprava.
- zabranu diskriminacije, uređuju zabranu svakog oblika diskriminacije u toku obavljanja povjerene javne funkcije,
- uzajamno poštovanje i komunikacija uređuje svaki oblik interne i eksterne komunikacije u cilju čuvanja ugleda Skupštine. Predloženim pravnim rješenjem poštivanje i komunikacija podigli bi se na još viši nivo,
- obavezu informisanja javnosti i saradnju sa medijima uređuje otvorenost poslanika prema javnosti, kao i odgovornost za donošenje odluka,
- zabrana primanja poklona uređuje zabranu primanja poklona u vezi obavljanja povjerene dužnosti. Ovim pravnim rješenjem se definisalo da poslanik neće tražiti niti primati poklone od drugih lica u toku obavljanja povjerene javne dužnosti,
- sukob interesa uređuje sukob direktnog ili indirektnog interesa u obavljanju javne funkcije. Ova odredba imala je za cilj upoznati poslanike kada i kako bi se trebali suzdržati od glasanja u slučaju da su u sukobu sa javnim interesom,
- odgovornost, ova odredba definiše da su poslanici dužni da svoju dužnost obavljaju savjesno i odgovorno u skladu sa propisima, profesionalnim i etičkim principima i da svojim ponašanjem štite ugled Skupštine. Cilj ove odredbe bio je da se poslanici upoznaju sa svojim odgovornostima prilikom obavljanja javne funkcije,
- poštivanje budžetske i finansijske discipline, podrazumjeva da će poslanici poštovati budžetsku i finansijsku disciplinu, da neće poduzimati radnje sa ciljem nenamjenskog trošenja, te da neće zahtjevati ili primati finansijske ili druge koristi u cilju donošenja odluka odnosno glasanja,
- zabranu korupcije, ovom odredbom predviđeno je da će se poslanici suzdržati od bilo kakvog ponašanja koje se može okarakterisati kao korupcija,
- poštovanje zaposlenih uređuje ponašanje između poslanika i državnih službenika i namještenika u cilju međusobnog uvažavanja, traženje ili zahtjevanje od državnih službenika da postupe suprotno odredbama zakona, kao i poštivanje hijerarhije u radu Službe Skupštine na način da se poslanici direktno obraćaju sekretaru Skupštine sa zahtjevima koje će sekretar delegirati uposlenicima shodno opisu posla,
- zabranu seksualnog uznemiravanja uređuje svaki oblik verbalnog, neverbalnog ili fizičkog ponašanja polne prirode kojima se može povrijediti dostojanstvo osobe. Ovom odredbom imalo se za cilj postići sprečavanje svih oblika seksualnog uznemiravanja u obavljanju javne funkcije,

- zabranu neprimjerenog ponašanja prema prijaviteljima uređuje da se prijavljeni poslanici ne smiju neprimjerenom ponašati prema prijaviteljima kao ni prema licima koja su imala namjeru ponuditi informacije ili dokumente potrebne u postupku utvrđivanja povreda Etičkog kodeksa,
- posebne odredbe, propisuju najteže oblike narušavanja Etičkog kodeksa.

4.SJEDNICA

4. sjednica Komisije održana je dana, 20.11.2023.godine na kojoj se razmatrao i utvrđivao tekst Poglavlja IV. Etičkog kodeksa kako slijedi:

Poglavlje IV. Provođenje Etičkog kodeksa:

- član 26. uređuje pitanje imenovanja Etičke komisije, na način da Komisija ima pet članova iz reda poslanika kao i zamjenike članova koji ne mogu biti iz iste političke partije. Ovim rješenjem imalo se za cilj postići objektivnost i nepristranost rada Komisije, kao i nesmetano funkcionisanje iste,
- član 27. uređuje pitanje donošenje Poslovnika o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa kao provedbenog propisa po kojem će se provoditi postupci po prijavama,
- član 28. uređuje izricanje mjera i sankcija na način da jasno definiše ko izriče mjere a ko sankcije,
- član 29. i 30. uređuje vrste mjera i sankcija koje se izriču za kršenje odredbi Etičkog kodeksa,
- član 31. uređuje pojašnjenje izricanja mjera, ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove Etičkog kodeksa za koje se može izreći mjera,
- član 32. uređuje pojašnjene izricanja sankcija, ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove za koje se može izreći sankcija,
- član 33. uređuje pravo na žalbu, ovim članom imalo se za cilj osigurati dvostепенost odlučivanja o povredi Etičkog kodeksa kada je u pitanju izricanje sankcija.

5.SJEDNICA

5. sjednica Komisije održana je dana, 19.12.2023.godine na kojoj se razmatrao i utvrđivao tekst Poglavlja V. I VI. i VII. Etičkog kodeksa kako slijedi:

Poglavlje V. Nadzor nad primjenom Etičkog kodeksa:

- članom 34. predviđeno je tijelo za praćenje kršenja odredbi Etičkog kodeksa i nadzora nad radom Etičke komisije u cilju uspostavljanja neovisnog tijela koje će pratiti nadzor nad radom Etičke komisije, izricanju sankcija, postupanja po prijavama i provođenju Etičkog kodeksa,
- član 35. utvrđuje podnošenje izvještaja Etičke komisije Skupštini Unsko-sanskog kantona najmanje jednom godišnje u cilju transparentnijeg rada Komisije.

Poglavlje VI. Izjava o spremnosti poštivanja Etičkog kodeksa:

- članom 36. utvrđen je tekst izjave o spremnosti prihvatanja Etičkog kodeksa koju su dužni potpisati svi sadašnji poslanici nakon usvajanja Etičkog kodeksa kao i budući

poslanici prilikom preuzimanja dužnosti. Ovo pravno rješenje imalo je za cilj da se svi poslanici upoznaju sa tekstom Etičkog kodeksa i Poslovnika, kao i mjerama i sankcijama za kršenje istog te da svojeručnim potpisom potpišu izjavu i spremnost za poštivanje Etičkog kodeksa.

Poglavlje VII. Završne odredbe:

Završne odredbe regulišu pitanja izmjena i dopuna Etičkog kodeksa i stupanje na snagu istog.

6. SJEDNICA

6. sjednica Komisije održana je dana, 18.1.2024.godine na kojoj se utvrđivao konačan tekst nacрта Etičkog kodeksa, obzirom da je bilo određenih dilema koje su članovi Komisije usaglašavali sa svojim klubovima.

7. SJEDNICA

7.sjednica Komsije održala se dana, 30.1.2024.godine na kojoj je razmotreno pitanje utvrđivanje nacрта teksta Poslovnika kao provedbenog propisa po kojem će se provoditi postupak za utvrđivanje povreda Etikog kodeksa.

Poslovníkom o provođenju postupka za utvrđivanje povreda Etičkog kodeksa bilo je neophodno utvrditi sastav Komisije, nadležnosti Komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija, i obrazac prijave u cilju omogućavanja građanima da na pravilan način prijave povrede Etičkog kodeksa.

U Poglavlju I. utvrđen je predmet Poslovnika, koji uređuje sastav i nadležnosti Komisije, prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije, način rada, izuzeće članova Komisije, postupak podnošenja prijave, izricanje sankcija i izgled obrasca prijave.

- članom 2. uređuje pitanje imenovanja Etičke komisije, na način da Komisija ima pet članova iz reda poslanika kao i zamjenike članova koji ne mogu biti iz iste političke partije. Ovim rješenjem imalo se za cilj postići objektivnost i nepristranost rada Komisije, kao i nesmetano funkcionisanje iste,
- član 3. definiše mandat Komisije koji traje 4 godine, odnosno mandat prvih članova Komisije koji traje do kraja mandata aktuelnog saziva Skupštine. Ovim pravnim rješenjem imalo se za cilj da se odmah nakon usvajanja Etičkog kodeksa može formirati Komisija za provođenje istog.

Poglavlje II. Nadležnosti komisije:

- članom 4. jasno se definisane nadležnosti Komisije kao i propisi po kojima će Komisija postupati u toku provođenja postupka.

Poglavlje III. Akti Komisije:

- članom 5. utvrđuju se vrste akata Komisije koje će Komisija donositi u postupcima po prijavama.

Poglavlje IV. Prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije:

- članom 6. jasno su definisana prava i dužnosti predsjedavajućeg i članova Komisije.

Poglavlje V. Sekretar Komisije:

- član 7. propisuje da Komisija ima sekretara koji će obavljati stručne poslove za potrebe Komisije. Ovim pravnim rješenjem imalo se za cilj da Komisija ima stručno lice koje može po potrebi Komisije davati stručne prijedloge u pogledu provođenja postupaka izricanja sankcija, izuzimanja članova Komisije, blagovremenosti zaprimljenih prijava i donošenju nacрта rješenja. Ovlaštenja data sekretaru Komisije u postupku izjavljivanja žalbe imaju za cilj smanjenje troškova po pitanju sastajanja prvostepene Komisije obzirom da ista ne bi imala dodatnih ovlaštenja osim ovlaštenja koja su data sekretaru a to jeste da proslijedi kompletan spis Kolegiju Skupštine kao drugostepenom organu na razmatranje i odlučivanje.

Poglavlje VI. Način rada Komisije:

- članom 8. i 9. predviđeno je sazivanje, zasjedanje i odlučivanje Komisije.

Poglavlje VII. Izuzeće članova Komisije:

- članom 10. i 11. predviđeni su razlozi za izuzeće članova Komisije i postupak za izuzeće iz razloga nepristrasnog rada Komisije i predviđanja mogućnosti samostalnog izuzeća i dostavljanja obavijesti putem e-maila.

8.SJEDNICA

8. sjednica Komisije održana je dana, 12.2.2024.godine na kojoj se utvrđivao tekst Poglavlja VIII., IX., X, XI, XII, XIII. i XIV. Etičkog kodeksa kako slijedi:

Poglavlje VIII. Postupak podnošenja i postupanja po prijavama:

- članom 12. utvrđeno je ko može podnijeti prijavu,
- članom 13. utvrđena je forma i sadržaj obrasca za podnošenje prijave u cilju olakšanja podnošenja prijave od strane prijavitelja koji je sastavni dio ovog Poslovnika,
- član 14. uređuje način podnošenja i zaprimanja prijave,
- član 15. detaljno uređuje način popunjavanja prijave na obascu,
- član 16. uređuje rok za podnošenje prijave od dana učinjene povrede,
- član 17. uređuje kompletnost prijave, ovim članom imalo se za cilj podnosiocima prijave čija prijava nije kompletna dati mogućnost otklanjanja nedostataka i kompletiranja prijave,
- član 18. uređuje podnošenje dokaza uz prijavu,
- član 19. uređuje identitet podnosioca prijave i tajnost identiteta,
- član 20. propisuje postupanje po prijavi u smislu utvrđivanja osnovanosti rokova za očitovanje i rokova za postupanje po prijavi, svrha utvrđivanja rokova imala je za cilj spriječavanje odugovlačenja postupaka te eventualno nepostupanje po prijavama,
- član 21. propisuje provođenje postupka po prijavi nakon prikupljenih svih relevantnih očitovanja.

Poglavlje IX. Vrste sankcija:

- član 22. i 23. uređuju vrste i pojašnjenje izricanja sankcija. Ova odredba imala je za cilj jasno definisati članove za koje se može izreći sankcija kako bi članovi Komisije imali jasne upute za koje se kršenje može izreći sankcija.

Poglavlje X. Izricanje sankcija:

- član 24. uređuje način izricanja sankcija nakon provedenog postupka ,
- član 25. uređuje dostavljanje rješenja o izricanju sankcija kao i rok za donošenje istog.

Poglavlje XI. Žalba:

- član 26. uređuje pravo na žalbu, rok u kojem se žalba može podnijeti, organ preko kojeg se žalba izjavljuje i prosljeđivanje žalbe drugostepenom organu. Ovim članom imalo se za cilj osigurati dvostепенost odlučivanja o izricanju sankcije u vezi povrede Etičkog kodeksa.

Poglavlje XII. Javnost rada:

- član 27. uređuje pitanja javnosti rada Komisije. Ovim članom imalo se za cilj postići ograničavanje davanja informacija do okončanja postupka u cilju spriječavanja neadekvatnog informisanja samo na osnovu podnesenih prijava čiji ishod nije konačan dok se ne provede postupak i donese konačno rješenje.

Poglavlje XIII. Registar:

- članom 28. predviđeno je da Komisija uspostavlja i u kontinuitetu vodi Registar u cilju evidentiranja svih pristiglih prijava, podnosioca prijava, poslanika protiv kojih je prijava podnesena, vrsta izrečenih sankcija, žalbi, odluka o žalbama i drugih bitnih podataka, kako bi u svakom momentu mogli raspolagati sa podacima o broju prijava i kretanju predmeta po prijavama.
- članom 29. predviđeno je vođenje Zapisnika na sjednicama.

Poglavlje XIV. Završne odredbe odnose se na ostala pitanja, izmjene i dopune Poslovnika i stupanja na snagu istog.

9. SJEDNICA

9.sjednica održana je dana, 14.2.2024.godine na kojoj je utvrđeno:

- Obrazloženje nacrtu Etičkog kodesa,
- Izjava o fiskalnoj procjeni,
- Obrazloženje nacrtu Poslnika,
- Izvještaj o radu Komisije,
- popratni akt za Skupštinu.

Na istoj sjednici Komisija je kompletirala materijale i iste uputila u skupštinsku proceduru čime je završila svoj rad.

OSVRT ČLANOVA KOMISIJE:

Etičke obaveze definirane ovim kodeksom doprinijeće da predstavnici zakonodavne vlasti obavljaju dužnost savjesno i odgovorno uz otvorenost i spremnost da odgovaraju javnosti za svoje odluke i postupke.

Smatramo da je Komisija u rekordnom roku odgovorila postavljenom zadatku, na način da je pripremila jedinstven primjerak Etičkog kodeksa koji odgovara potrebama Skupštine.

Važno je napomenuti da Etički kodeks ne ograničava pravo poslanika na iznošenje vlastitog stava o nekom pitanju ili situaciji.

Usvajanjem ovog nacrta a kasnije i prijedloga dajemo do znanja građanima i međunarodnim institucijama da su poslanici spremni raditi za opće dobro građana i Unsko – saskog kantona.

Dostaviti:

1. Skupštini USK,
2. U spis.

